

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
2500EA 's-Gravenhage

Datum 11 januari 2021
Betreft Stand van zaken Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB)

Bijlage: Toelichting specifieke onderwerpen

Leeswijzer

Deze bijlage geeft een overzicht van de stand van zaken op de verschillende in gang gezette actie- en verbetermaatregelen die wij uw Kamer op 13 oktober 2020¹ hebben aangekondigd in het concept plan van aanpak Herstellen, Verbeteren en Borgen (HVB).

Daarnaast wordt u geïnformeerd over een aantal lopende en afgeronde acties dat is ingezet naar aanleiding van de bevindingen van KPMG in het onderzoek naar FSV dat wij u op 10 juli 2020² hebben toegestuurd en de follow up van een aantal onderwerpen uit de brief van 13 oktober 2020.

Ten slotte is een aantal onderwerpen toegevoegd waar in het AO Belastingdienst van 2 december 2020 door leden van uw Kamer vragen over is gesteld en waarvan door mij is toegezegd daar schriftelijk op terug te komen.

1. Stand van zaken plan van aanpak HVB

- a. Onderhanden werk Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)
- b. Projectcode 1043
- c. Onderzoek effecten burgers en bedrijven
- d. Technische voorziening ter vervanging van FSV
- e. Bedrijfsprocessen op orde
- f. Bewustwording AVG
- g. Versterking functie [] en [] en vakkennis
- h. Waarborgen ten aanzien van selectie- en behandelprocessen

2. Lopende acties en afgeronde acties n.a.v. KPMG-rapport

- a. Inventarisatie applicaties met nationaliteit
- b. Inventarisatie lijsten met risicosignalen en applicaties
- c. Niet AVG-conforme applicaties en informatievoorzieningen uit KPMG-onderzoek FSV

¹ Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709

² Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

T []
[]@minfin.nl

T []
[]@minfin.nl
www.minfin.nl

Auteur

Ons kenmerk
2021-0000010813

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen:

3. Overige onderwerpen Kamerbrief 13 oktober

- a. Onzichtbare archieffunctie FSV
- b. Verzoek stoppen met schonen systemen

4. Onderwerpen n.a.v. AO 2 december

- a. Inzageverzoeken FSV en andere applicaties
- b. Privacywaarborgen binnen de afdeling Datafundamenten en Analytics (DF&A) en het voormalig Expertisecentrum Handhaving & Intelligence (EHI)
- c. Kwalificatie Opzet/Grove schuld in de fiscaliteit
- d. Vermeende hardheid in regelingen bij auto/ZvW
- e. Incasso-opbrengst FIOD
- f. Casuïstiek

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

1. Stand van zaken onderzoek Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB)

a. Onderhanden werk Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)

PM notitie onderhanden werk combiteam aanpak facilitators

b. Projectcode 1043

PM notitie waarborgen projectcode 1043

c. Onderzoek effecten burgers en bedrijven

Zoals in onze brief³ beschreven omvat het spoor herstellen binnen het plan HVB een onderzoek naar de effecten van FSV-registratie op burgers en bedrijven. Vanwege de kleinere omvang van, en de verhoogde kans op nadelige gevolgen⁴ voor, de populatie toeslaggerechtigden achten wij het onderzoeken van deze doelgroep het urgentst. Daarom hebben we besloten ons eerst de gevolgen voor deze groep te richten. Conform onze toezegging in de brief zijn de onderzoeksvragen en de aanpak voor de doelgroep toeslaggerechtigden inmiddels uitgewerkt. Wij stellen de volgende vraagstelling voor:

1. Wat waren de effecten van een melding in FSV in het proces van selecteren en behandelen van toeslaggerechtigden?

2. In welke mate hebben deze effecten zich voorgedaan?

3. Wat kunnen we concluderen over de rechtmatigheid van de besluitvorming en het daaruit voortvloeiende handelen die (mede)gebaseerd waren op een melding in FSV?

Ons voornemen is voor elk van de jaren 2014-2019 75 willekeurig geselecteerde dossiers in de FSV te bestuderen om de bovenstaande vragen te beantwoorden. Zo wordt voor elk jaar een deel van de geraakte toeslaggerechtigden bekeken: bijvoorbeeld 4% van alle dossiers uit 2015 (2132 dossiers in totaal) tot 17% voor 2019 (429). Bovendien kunnen we zo beoordelen of de gevolgen van FSV-registratie met de jaren zijn veranderd. Bij het voorstel is in aanmerking genomen dat bij een dossieronderzoek het vaststellen van zuivere effecten van

³ Bijlage bij Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709

⁴ Bijlage bij Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709

FSV-registratie moeilijk is. Het is immers niet altijd mogelijk andere verklaringen voor bepaalde situaties uit te sluiten. Wel werpt deze methode licht op de behandeling waarmee in de FSV geregistreeerde burgers te maken kregen en de omstandigheden waarin die terecht zijn gekomen.

We kiezen ervoor dit onderzoek extern te laten uitvoeren. Vanwege de schaal is hierbij een Europese aanbesteding wettelijk vereist. Gezien de hiervoor geldende termijnen betekent dit dat het werk niet eerder dan in juli van dit jaar kan beginnen. Wij verwachten deze studie voor het einde van 2021 af te ronden. Het onderzoek doet niets af aan de ingezette herstelacties van de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen.

Het onderzoek naar de gevolgen van FSV-registratie voor de doelgroep belastingplichtige burgers en bedrijven wordt op dit moment uitgewerkt. De onderzoeksvragen en –opzet zijn naar verwachting over vier weken gereed. Vervolgens worden ze financieel uitgewerkt zodat de besluitvorming in maart afgerond is en het aanbestedingsproces kan beginnen

d. Technische voorziening ter vervanging van Fraudesignaleringsvoorziening (FSV)

Omdat FSV niet voldeed aan de AVG is deze voorziening uitgezet. Nieuw ontvangen risicosignalen worden sindsdien bewaard in de postbussen waar ze binnengekomen zijn in afwachting van een nieuw systeem. De toegang tot deze postbussen is zeer beperkt. Er wachten inmiddels zo'n 10.000 interne en externe signalen op behandeling, een aantal dat maandelijks met 1.000 toeneemt. Dat is overigens in lijn met het aantal signalen dat in het verleden via FSV binnenkwam.

Voor het opstarten van het signalenproces voor die signalen die voorheen langs FSV liepen gelden, mede gezien de achterstand, drie uitgangspunten:

1. De signalen worden vanuit de mailboxen overgebracht naar de nieuw ontwikkelde beveiligde omgeving. Dit is een stap voorwaarts vanuit het oogpunt van gegevensbeveiliging. De verbetering ziet toe op de afscherming van gegevens over prominenten, autorisaties op basis van procesrollen en het loggen van activiteiten op medewerkersniveau. Op deze stap vindt een specifieke toetsing plaats vanuit oogpunt van AVG en gegevensbescherming aangezien signaalkenmerken worden toegevoegd en gekoppeld aan persoonsgegevens (BSN). Die toets wordt tevens aangeboden aan de
2. De inhoudelijke beoordeling van de signalen vindt eerst dan plaats als het proces, van ontvangst van het signaal door de uitvoerende directies tot en met de inhoudelijke beoordeling in het toezichtproces, goedgekeurd is door vanuit het oogpunt van de AVG en gegevensbeveiliging.
3. Als het nieuw ingerichte signalenproces goedkeuring krijgt van wordt het aan het eind van dit kwartaal opgestart.

Om dit te realiseren is een aantal stappen gedefinieerd:

- Ontwikkelen van een nieuwe ICT-voorziening ter vervanging van FSV, in meerdere releases:
 1. De beveiligde omgeving is technisch gereed om de signalen op te slaan: gerealiseerd

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

Met opmerkingen Als we bij 1 een status melden, moet dit ook bij 2 en 3
Of bij 1 weglaten
Dit roept de vraag op wanneer 2 en 3 klaar zijn

Ook voor de overige punten - tijdspad?

Met opmerkingen Gevraagd om tijdspad

2. Signalen kunnen technisch worden doorgezet naar het toezichtproces ter inhoudelijke beoordeling, en vanuit het toezichtproces is alleen het enkelvoudige signaal te raadplegen dat ter beoordeling is doorgezet. Overige signalen blijven afgeschermd binnen de beveiligde omgeving.
 3. Schoning van opgeslagen signalen conform Archiefwet mogelijk gemaakt.
- Ontwikkelen van een nieuw, grotendeels generiek, werkproces met een door goedgekeurde gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB). Binnen de procesbeschrijving is waar nodig aandacht voor grondslag en doelbinding van onderscheidenlijke signaalsoorten.
 - Inventarisatie van, en plan van aanpak voor, het behandelen van achterstanden als gevolg van het stilleggen van het proces. Deze inventarisatie loopt en wordt vertaald naar een plan van aanpak waarin tijdspad, middelen, prioritering en risico's met beheersmaatregelen worden geadresseerd.
 - Het invullen van randvoorwaarden voor de implementatie, zoals autorisaties, werkinstructies en communicatie, analoog aan de invoeringsdata van het proces.

e. Bedrijfsprocessen op orde

Als onderdeel van het spoor verbeteren binnen het concept plan HVB⁵ hebben we het traject 'Bedrijfsprocessen op orde' aangekondigd. Hierin lichten wij de processen van de Belastingdienst systematisch door. We pakken risico's aan en brengen processen in lijn met de geldende wet- en regelgeving, zoals de AVG, de BIO en de Archiefwet. We kondigden aan te beginnen met de processen rond risicoselectie en signalen van mogelijke fraude.

Het programmaplan van 'Bedrijfsprocessen op orde' is in december 2020 vastgesteld. Gezien het belang voor burgers hebben wij besloten ten eerste het hoog-risicoproces Inkomensheffingen (IH) te onderzoeken. De komende maanden wordt gewerkt aan een belangrijk onderdeel van het risicoselectieproces Inkomensheffing, namelijk 'wegen en bepalen behandelwijze'. Wij hopen de baseline voor het toetsen van het proces in maart van dit jaar gereed te hebben. Na analyse worden de eventueel benodigde aanpassingen aan het proces doorgevoerd. De uitwerking van het proces IH in procesontwerp en andere documentatie wordt tevens gebruikt als modeluitwerking voor het verdere traject. Als gevolg van de complexiteit en de omvang van de Belastingdienst zal dit wel een meerjarig traject zijn. Het gaat om meer dan zeshonderd processen en meer dan negenhonderd applicaties die zorgvuldig bestudeerd moeten worden, terwijl de capaciteit en de vereiste kennis voor dit type werk beperkt zijn.

f. Bewustwording AVG

Onze medewerkers zijn de sleutel tot een zorgvuldige omgang met gegevens. Daarom zijn vakken en bewustzijn het eerste thema binnen het spoor Verbeteren van het met uw Kamer gedeelde concept plan van aanpak HVB. De afgelopen jaren is de wet- en regelgeving rondom privacy uitgebreid, terwijl de hoeveelheid data die de Belastingdienst verwerkt is gegroeid. Dat roept om een versterkte bewustwording rondom de verplichtingen van de AVG. In dit kader

⁵ Bijlage bij Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709

zetten wij in op een versterkte vaktechnische structuur en vernieuwd leermateriaal. De werkinstructie voor fiscale vastleggingen door inspecteurs is inmiddels aangepast en wordt nu nog door vaktechnische deskundigen beoordeeld. De huidige e-learningmodule wordt vervangen door een module met interactieve lesmethoden. De specificaties hiervoor zijn bepaald en de aanbesteding wordt voorbereid. Naar verwachting kan de gunning aan het einde van het tweede kwartaal van dit jaar starten, waarna realisatie, configuratie en implementatie volgen. Vanaf september kunnen de medewerkers de modules doorlopen.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

g. Versterking van teams [] en []
[] en vakken

Vanaf augustus 2020 is de [] versterkt door toevoeging van een [] op basis van inhuur. Op dit moment vindt de werving plaats voor de structurele invulling van de [] alsook van een [] en een []

Het team van de [] van de Belastingdienst is structureel versterkt. Er zijn vier vacatures gevuld, waaronder die van [] Twee daarvan zijn regulier, twee komen bovenop de oorspronkelijke capaciteit. Er is nog één vacature te vullen.

Daarnaast evalueren wij de rol van datacoördinator binnen de Belastingdienst. We verwachten dat de uitkomst van deze evaluatie eind maart van dit jaar beschikbaar is. Ten slotte versterken we dit jaar de vaktechnische structuur op het gebied van gegevensbescherming en informatiebeveiliging.

h. Waarborgen ten aanzien van selectie- en behandelprocessen

Binnen het spoor Verbeteren van het met uw Kamer gedeelde concept plan van aanpak HVB⁶ kondigden wij een onderzoek naar herijking van de waarborgen in de processen van de Belastingdienst aan. We hebben besloten bij dit traject aan te sluiten bij het proces bedrijfsprocessen op orde. Een conceptplanning voor dit traject is gereed. De definitieve versie wordt voor februari 2021 verwacht. Voor de voltooiing van het traject wordt, onder enig voorbehoud, op het derde kwartaal van 2021 gerekend.

2. Lopende acties en afgeronde acties n.a.v. KPMG-rapport

a. Inventarisatie lijsten met risicosignalen

Wij schreven uw Kamer eerder⁷ over de uitvraag onder medewerkers naar mogelijke lijsten met risico- en fraudesignalen. Deze veegactie is nu voltooid met een responspercentage van 97,5%. De overige 2,5% betreft langdurig afwezige medewerkers en medewerkers die vanwege een vertrek geen toegang meer hebben tot hun werkomgeving.

⁶ Bijlage bij Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 709

⁷ Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

211 lijsten zijn veiliggesteld voor verdere analyse en eventueel noodzakelijke maatregelen, variërend van het permanent buiten gebruik laten van de lijsten tot het aanpassen van procesbeschrijvingen en werkinstructies. Het betreft lijsten met zeer uiteenlopende doeleinden; variërend van administratieve taken tot toezicht en dienstverlening. Voor 63 van de gevonden lijsten zijn de data opgehaald waar de analyse op zal worden uitgevoerd. Wij zullen de analyse eind maart van dit jaar afronden. Voor de overige 148 lijsten worden de data verzameld.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

b. Inventarisatie applicaties met nationaliteit

Naaft de inventarisatie van lijsten met risicosignalen is de Belastingdienst op 8 december 2020 begonnen de ongeveer aanwezige 900 applicaties te doorzoeken op het gebruik van nationaliteit en aanverwante gegevens zoals geboorteplaats. In januari 2021 is een overzicht opgesteld met applicaties die nationaliteit of tot nationaliteit herleidbare gegevens kunnen bevatten. Vervolgens wordt voor die lijst vastgesteld of het registreren en gebruiken van nationaliteit of tot nationaliteit herleidbare gegevens conform de geldende wet- en regelgeving plaatsvindt. Terwijl deze inventarisatie loopt, onderzoeken we of het mogelijk is vrije tekstvelden in de applicaties automatisch te analyseren. Naast nationaliteit wordt ook naar strafrechtelijke en medische gegevens gekeken. De analyse van de applicaties wordt volgens de planning in het eerste kwartaal van dit jaar afgerond en met uw Kamer gedeeld. Applicaties die niet voldoen aan de wet- en regelgeving worden aangepast.

In onze brief van 13 oktober 2020⁸ hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de aanwezigheid van nationaliteitsgegevens in het systeem Beheer van relaties (BVR). Hoewel specifieke kolommen over nationaliteit al in 2015 zijn verwijderd, was ontdekt dat vrije tekstvelden ook informatie over nationaliteit konden bevatten. De inhoud van deze velden is uit de BVR verwijderd zodra dit aan het licht kwam. Na schoning van informatie zijn stapsgewijs alleen die gegevens teruggeplaatst die noodzakelijk zijn voor de correcte uitvoering van de taken van de Belastingdienst. Tegelijkertijd zijn de regels omtrent het invullen van de velden aangescherpt.

PM nieuwe informatie nationaliteit CAP/Douane (ook in tekst hoofdbrief)

Uw Kamer is op 10 juli 2020⁹ geïnformeerd over het onderzoek van KPMG¹⁰ naar FSV. In dit onderzoek heeft KPMG onder meer gekeken naar het voorkomen van duidingen over het persoonsgegeven nationaliteit in de vrije tekstvelden van FSV. Deze duidingen bleken in een beperkt aantal gevallen ook voor te komen in de vrije tekstvelden van FSV. FSV bevatte verder geen specifiek invoerveld (naast de vrije tekstvelden) waarin informatie over nationaliteit opgenomen kon worden en ook bood FSV geen zoekmogelijkheid op het vrije tekstveld. In de brief van 10 juli 2020 is uw Kamer tevens geïnformeerd over de beheersmaatregelen die wij hebben genomen naar aanleiding van de conclusies van KPMG. Daarnaast wordt er binnen de hersteloperatie, voor alle gedupeerde ouders die zich hebben gemeld, gekeken of zij in FSV geregistreerd stonden. Bij een FSV-registratie wordt deze in detail bekeken, inclusief de vrije tekst velden. Bij een aantal ouders is in de vrije tekstvelden van FSV persoonsgegevens nationaliteit aangetroffen.

⁸ Kamerstukken II 2020-2021, 31066, nr. 707

⁹ Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

¹⁰ KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juli 2020

Uiteraard neemt UHT dit mee in de beoordeling op het (eventuele) recht op compensatie.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

c. Niet AVG-conforme applicaties en informatievoorzieningen uit KPMG-onderzoek FSV

Met opmerkingen Nieuwe tekst volgt van

In onze brief van 26 mei 2020¹¹ lieten wij uw Kamer weten opdracht te hebben gegeven tot extern onderzoek naar de FSV in twee fasen. De eerste fase van dat onderzoek is uitgevoerd door KPMG en leverde conclusies op die wij u op 10 juli 2020¹² gestuurd hebben. Van acht applicaties, processen en informatievoorzieningen concludeerde KPMG¹³ dat zij, hoewel ze geen sterke gelijkenis met FSV vertonen, niet voldoen aan de eisen van de AVG. Ten slotte heeft de Belastingdienst zelf een applicatie in ontwikkeling geïdentificeerd (Databank auto) die niet voldoet aan de AVG.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling rondom elke applicatie/model. Drie applicaties zijn operationeel. Vier zijn stilgelegd en kunnen hervat worden na goedkeuring van een Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) door de

en het treffen van eventueel benodigde maatregelen. Eén applicatie is nooit in gebruik genomen. Voor het proces waarvoor deze applicatie bestemd is wordt een GEB opgesteld. De laatste, door de Belastingdienst geïdentificeerde, applicatie, zal niet in de oorspronkelijke opzet gebruikt worden.

Applicatie/proces/informatievoorziening	Stand bij brief van 13 oktober 2020	Huidige stand
Interne en externe signalen ten behoeve van het toezichtproces MKB	Stilgelegd. GEB wordt opgesteld.	Buiten gebruik. De GEB is negatief geapprecieerd. Vanwege fundamentele problemen is gekozen voor een geheel nieuwe opzet en een nieuwe GEB voor het ontvangen, vastleggen en verwerken van de signalen. Deze worden naar verwachting in het eerste kwartaal 2021 afgerond en voor advies gestuurd aan
Risicoclassificatie Toeslagen	Stilgelegd. GEB wordt opgesteld.	Buiten gebruik. De GEB is beoordeeld door en wordt aangepast.
Verwerken van fraudesignalen Toeslagen	Stilgelegd. GEB wordt opgesteld.	Buiten gebruik. De GEB is beoordeeld door en wordt aangepast.
Databank Auto	Stilgelegd voor heffings- en toezichtdoeleinden, 3 workflow-applicaties zijn weer in gebruik. Verbetermaatregelen zijn in gang.	De applicatie zal niet meer in gebruik worden genomen in de oorspronkelijke opzet. Er lopen trajecten om (tijdelijke) voorzieningen te realiseren.

¹¹ Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 632

¹² Kamerstukken II 2019-2020, 31066, nr. 681

¹³ KPMG-rapport FSV onderzoek Belastingdienst, 10 juli 2020

Aanpak Team Veelplegers	Operationeel. Geen indicatie van onrechtmatige verwerking van gegevens.	Operationeel. GEB is afgerond en ligt bij ☐ voor advies.
Afgifte OB- nummer	Operationeel. Beheersmaatregelen voor een mogelijke onrechtmatigheid in de gegevensverwerking zijn direct genomen.	Operationeel. GEB naar verwachting in februari 2021 afgerond en voor advies gestuurd aan ☐
Datafundament Fraude Risico Indicatoren (FRI)	Stilgelegd. Twee problemen zijn opgelost: bewaartermijnen en gebruik van FIOD- gegevens	Buiten gebruik. Naar oordeel van ☐ zijn de maatregelen afdoende. Voor het proces waarvoor deze applicatie bestemd is wordt een GEB opgesteld.
BTW Carrouselfraude	Operationeel. Was tijdelijk stilgelegd omdat niet-Nederlandschap viel af te leiden. Dit is opgelost.	Operationeel. GEB wordt naar verwachting in januari 2021 afgerond en voor advies gestuurd aan ☐
Innovatie OB positief op het omzetdeel	Was nog niet in gebruik.	Buiten gebruik. Voor het proces waarvoor deze applicatie bestemd is wordt een GEB opgesteld.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

3. Overige onderwerpen Kamerbrief 13 oktober

a. Onzichtbare archieffunctie FSV

Zoals wij uw Kamer in onze brief van 13 oktober 2020¹⁴ hebben medegedeeld is eind september 2020 ontdekt dat er een onzichtbare archieffunctie van de FSV bestond waarin bepaalde eerder verwijderde signalen terechtkwamen. Dit maakte het noodzakelijk om de hier bewaarde signalen eveneens te bestuderen en reeds behandelde inzageverzoeken te heropenen. Dit werk is inmiddels voltooid. Alle signalen bleken van voor 1 januari 2014 te dateren en het archief bevat geen signalen met betrekking tot de reeds afgehandelde inzageverzoeken in FSV. Het archief heeft daarom geen gevolgen voor deze verzoeken.

Wel moet het antwoord op een in juli 2020 gestelde Kamervraag worden gecorrigeerd. De betreffende cijfers¹⁵ over het aantal in FSV geregistreerde personen moeten naar aanleiding van de ontdekking van de archieffunctie enigszins worden bijgesteld. De gecorrigeerde cijfers treft u aan in de tabel hieronder. Het aantal vóór de schoning van 27 februari 2020 geregistreerde personen blijkt 334 hoger te zijn dan eerder gerapporteerd, het aantal rechtspersonen 84 hoger.

Registraties in FSV	Personen	Rechtspersonen	Onbekend*	Totaal

¹⁴ Kamerstukken II 2019-2020 31066, nr. 709

¹⁵ Kamervragen (Aanhangsel) 2019-2020, nr. 3487, Kamervragen (Aanhangsel) 2019-2020, nr. 3489

Vóór schoning	244.607	85.435	6	330.048
Na schoning	133.508	52.542	5	186.055
Verwijderd	111.099	32.893	1	143.993

*Onbekend: het identificatienummer is een niet-uitgegeven nummer

b. Verzoek stoppen met schonen systemen

PM Factsheet hierover volgt.

4. Onderwerpen n.a.v. AO 2 december

a. Inzageverzoeken FSV

Burgers kunnen een verzoek indienen om informatie over een mogelijke registratie in FSV. Bij de Belastingdienst (exclusief Toeslagen), zijn per 15 januari 280 verzoeken binnengekomen om inzage FSV (waarin gevraagd wordt of de betrokkene voorkomt in FSV, in projectcode 1043 en/of in andere met FSV vergelijkbare systemen). Hiervan zijn er 204 afgedaan. Er is nog een voorraad van 76, waarvan de termijn van drie maanden bij 52 verzoeken is overschreden. Inmiddels zijn 37 ingebrekestellingen ontvangen. In 14 gevallen is een bezwaarschrift ingediend. Er zijn twee bezwaren afgedaan, 12 bezwaren zijn nog in behandeling. Er zijn vier beroepsschriften ingediend, waarvan er twee afgerond en twee in behandeling zijn.

Bij Toeslagen zijn per 17 december 28 verzoeken ontvangen. 14 hiervan zijn afgedaan. Voor de resterende 14 verzoeken is de termijn van drie maanden verstreken. Er zijn geen ingebrekestellingen, bezwaren of beroepen ontvangen.

Het is tot onze spijt niet gelukt alle inzageverzoeken binnen de termijn te verwerken. Het betreft zeer tijdrovend werk voor zeer ervaren formeel rechtsspecialisten die slechts een deel van hun tijd hieraan kunnen besteden. Zij moeten ook worden ingezet op de bezwaar en beroepsschriften die worden ingediend tegen de afgegeven beschikkingen.

Onderdeel van de afhandeling van een verzoek is het persoonlijk (telefonisch) contact met de burger die een verzoek heeft ingediend. Dit contact wordt zeer op prijs gesteld door de burger maar kost gemiddeld wel 2 uur per gesprek. Het raadplegen van alle systemen in combinatie met het beoordelen welke gegevens moeten worden verstrekt is zeer arbeidsintensief. Gemiddeld worden per medewerker 8 verzoeken per maand afgedaan.

Om verzoeken toch zo spoedig mogelijk te beantwoorden en de termijnen in de toekomst wel te halen, is het aantal betrokken medewerkers uitgebreid. Hierdoor zal de achterstand vermoedelijk in april van dit jaar zijn weggewerkt. Nieuwe verzoeken zullen binnen de termijn van drie maanden worden afgewerkt.

b. Privacywaarborgen binnen de afdeling Datafundamenten en Analytics (DF&A) en het voormalig Expertisecentrum Handhaving & Intelligence (EHI)

Tijdens het Algemeen Overleg van 2 december 2020 heb ik –de staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst- beloofd uw Kamer te informeren over de privacybescherming binnen de Belastingdienst ten aanzien van producten van de

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

zogenheten Broedkamer. Deze afdeling bestaat sinds 2016 niet meer. In haar plaats is de afdeling DF&A gekomen. Hiervan heeft de AP in 2019 geconcludeerd dat passende maatregelen zijn getroffen om datarisico's te beperken. Van de in 2018 opgeheven afdeling EHI is een aantal producten overgeheveld naar de afdeling DF&A. Naar de AVG-compliance van deze producten doet KPMG sinds december 2020 onderzoek. Het eindrapport wordt februari van dit jaar verwacht.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

c. Kwalificatie Opzet/Grove schuld in de fiscaliteit

Op 27 november¹⁶ hebben wij u een memo doen toekomen over de kwalificatie Opzet/Grove schuld (O/GS). Bij de brief van 14 december 2020¹⁷ is in antwoord 88 aangegeven dat het O/GS-criterium voor belastingschulden bij het toekennen van een betalingsregeling niet geldt. In het antwoord is aangegeven dat verwijtbare handelingen, zoals het nalatig zijn bij het doen van aangiften, wel een rol kunnen spelen bij het toestaan van een betalingsregeling voor belastingschulden en bij het verlenen van kwijtschelding ervan. Uit de interne reconstructie ten behoeve van de ADR zijn signalen naar voren gekomen dat de kwalificatie O/GS wel doorwerking had op een verzoek tot minnelijke schuldsanering in combinatie met een samenloop van belasting- en toeslagschulden. In een gevonden werkinstructie staat vermeld dat de kwalificatie O/GS en de FSV-registratie "melding fraudepost" leidden tot de afwijzing van de aanvraag voor minnelijke schuldsanering van een individuele schuld boven de 10.000 euro. Dit kan zowel een toeslag- als belastingschuld zijn. Wij zullen de bewuste werkinstructie op korte termijn met uw Kamer delen. In deze gevallen werd de burger aangerekend verwijtbaar te hebben gehandeld dan wel niet te goeder trouw te zijn geweest. Hierop werd verder geen inhoudelijke toetsing gedaan. De situatie van de partner zou hierbij geen rol spelen. In hoeverre deze situatie zich daadwerkelijk heeft voorgedaan, hoe vaak en wat de gevolgen waren voor belastingplichtigen, zal de ADR meenemen in zijn onderzoek. Ik informeer uw Kamer over de uitkomsten hiervan.

d. Vermeende hardheid in regelingen bij auto/ZvW

In het AO van 2 december 2020 zijn vragen gesteld over een passage in het rapport van de Raadspersonen Belastingdienst. Naar aanleiding van deze vragen is contact geweest met de Raadspersonen en is duidelijk geworden dat de Raadspersonen met deze passage alleen de context hebben willen schetsen waarbinnen de uitvoering van het toeslagenstelsel is vormgegeven. De Raadspersonen hebben tot nu toe geen signalen ontvangen dat bij de toepassing van de genoemde regelingen door de uitvoerende organisatie harder gehandeld zou zijn dan is neergelegd in de regelgeving.

De Belastingdienst meldt regelmatig, via zogenaamde 'Knelpuntenlijsten', zaken waar medewerkers in de uitvoering tegen aanlopen. In lijn hiermee is een eerste inventarisatie gedaan van mogelijke hardheid in fiscale regelingen. De analyse van deze inventarisatie wordt momenteel uitgevoerd. PM onder voorbehoud, overleg tussen DGFZ en DGBD hierover loopt.

e. Incasso-opbrengst FIOD

Met opmerkingen ☐ Dit is nu nog te vaag. Is dit niet het auto-issue waarbij een boete al wordt opgelegd terwijl de brief met uitleg nog moet komen?

Met opmerkingen ☐ Tekst volgt van ☐

¹⁶ Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 739

¹⁷ Kamerstukken II 2020-2021 31066, nr. 762

In het AO van 2 december 2020 heeft het lid Omtzigt (CDA) vragen gesteld over de lagere gerealiseerde incasso-opbrengsten van de FIOD. Volgens de tweede voortgangsrapportage op het Jaarplan van de Belastingdienst¹⁸ is € 3,6 miljoen gerealiseerd, terwijl de jaarnorm € 128,3 miljoen is. Dit heeft te maken met de vertraging in vervolging door het Openbaar Ministerie en veroordeling door de rechter als gevolg van de coronacrisis. De incassering door de FIOD is namelijk afhankelijk van deze processen. De verwachting is dat het om uitstel, niet afstel van de kasstroom gaat, aangezien vervolging, veroordeling en incassering ingehaald kunnen worden wanneer de huidige crisis voorbij is.

f. Casuïstiek

Tijdens het Algemeen Overleg van 2 december 2020 heeft het lid Leijten (SP) vragen gesteld over de zaak van een individuele belastingplichtige. Wij zijn met de betrokken belastingplichtige in gesprek.

PM toelichting vragen over slachtoffers seksueel misbruik, vrijgesprokenen op 'zwarte lijsten' (Omtzigt)

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
2021-0000010813

¹⁸ Tweede voortgangsrapportage op het Jaarplan van de Belastingdienst, 25 november 2020